

Glasilo Stomatološkog fakulteta

Newsletter / Glasilo

Publication year / Godina izdavanja: **2020**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:127:593673>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-25**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb School of Dental Medicine
Repository](#)

SADRŽAJ

Obrazovanje pod maskama	1
Sustav upravljanja kvalitetom Stomatološkog fakulteta	2
Tečajevi u 2020. godini	3
Nova mrežna stranica poslijediplomskoga doktorskog studija Dentalna medicina	4
Virtualna smotra Sveučilišta u Zagrebu	4
Kliničko i eksperimentalno istraživanje primjene lasera u endodontskom liječenju	5
Rektorove nagrade	6-7
Vježbe za muskuloskeletno zdravlje / Exercises for the musculoskeletal health	8
4. kongres s međunarodnim sudjelovanjem Sinergija znanosti i kliničkog rada	9
Kongres Stomatološkog društva, Hrvatskoga društva za oralnu medicinu i patologiju u suradnji sa Stomatološkim fakultetom u Zagrebu	9
Na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu prvi put izoliran DNK iz obriska sluznice usne šupljine	10
Sjećanje: prof. dr. sc. Zvonko Poje	10
Prva online obrana doktorata na Stomatološkom fakultetu	11
Geronto projekt – online predavanje o pravilnom održavanju oralne higijene	11
Projekt Internacionalizacija visokog obrazovanja – studij dentalne medicine na engleskome jeziku – predavanja stranih nastavnika	12
Međunarodni online skup sa preko 500	13
ALUMNI SFZG: Pismo s UPenna u Philadelphiji	14

OBRAZOVANJE POD MASKAMA I VIZIRIMA

Dosadašnja iskustva naših studenata, ali i studenata diljem svijeta koji studiraju stomatologiju / dentalnu medicinu stečena tijekom proljetnog zatvaranja prouzročeno pandemijom zbog virusa SARS-CoV-2, pokazala su strah i nelagodu jer se nisu održavale kliničke i pretkliničke vježbe. U skladu sa svjetskim trendovima, ali i vlastitim iskustvom stečenim tijekom ljetnog semestra u akademskoj godini 2019./2020. Dekanica i uprava Stomatološkog fakulteta poduzeli su organizacijske napore kako bi studentima u ovoj akademskoj godini omogućili maksimalno izvođenje praktičnih vježbi u skladu sa svim epidemiološkim mjerama.

Oduvijek je poznato da je studiranje stomatologije nemoguće bez praktičnih vježbi, ali ovaj put se te vježbe održavaju uz stroge epidemiološke mjere. Studentski život postao je kompliciraniji, a život nastavnika vrlo izazovan i zahtjevan. Broj studenata u kliničkim je vježbama smanjen na četvero, a desetero ih može biti u pretkliničkim vježba-

onicama. Srećom, prostorne mogućnosti te kvadratura naših dvorana omogućuje nesmetan rad u vježbaonicama, naravno uz korištenje maski, vizira, zaštitne odjeće te dezinficijensa i rukavica. I jedni i drugi u tom nastavnom i

od virusa SARS-CoV-2. Zajedničkim promišljanjima, ulaganjem u očuvanje zdravlja studenata, pacijenata i osoblja omogućujemo nesmetani rad u procesu visokog obrazovanja i zdravstva u Republici Hrvatskoj.

U ovom broju

Tečajevi u 2021. godini 3

Rektorove nagrade 6

Prva online obrana doktorata na našem fakultetu 11

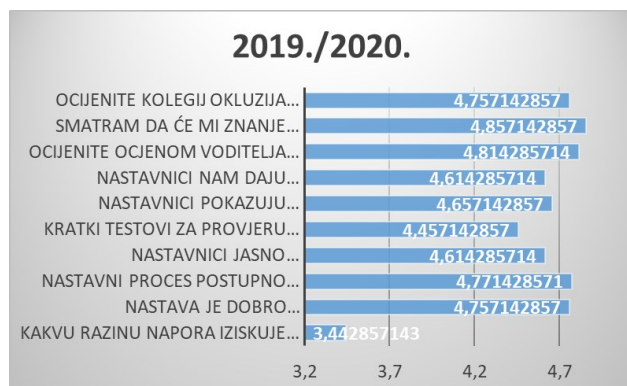
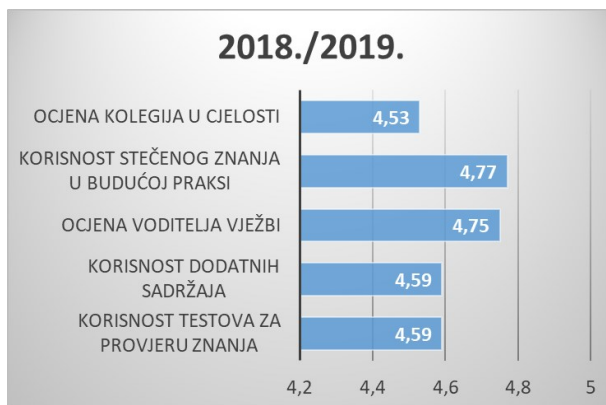
Alumni - pismo s UPenna 14

Sustav upravljanja kvalitetom Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

ESG standard 1.9 – kontinuirano praćenje i periodična revizija programa

Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu (SFZG) na temelju zakona Republike Hrvatske, Statuta Sveučilišta u Zagrebu te Europskih standarda i smjernica (European Standards and Guidelines – ESG) u području visokog obrazovanja uspostavlja niz mjera i postupaka u svrhu unaprjeđenja kvalitete u svim područjima svoje djelatnosti. Prema ESG standardu 1.9. kontinuirano praćenje i periodična revizija programa na SFZG-u trajno poboljšava sve studijske programe kako bi se osiguralo postizanje postavljenih ciljeva i ispunjavanje potreba studenata i

društva. O rezultatima aktivnosti koje se planiraju, ili poduzimaju, temeljem revizija studijskih programa obavještavaju se svi dionici na koje se odnose. Aktivnosti se provode na razini studijskih programa u cjelini, za što je odgovoran resorni prodekan i uprava SFZG-a, na razini skupina kolegija u sklopu zavoda i katedri za što su odgovorni predstojnici i pročelnici, te na razini pojedinih obveznih i izbornih kolegija koje vode voditelji kolegija. U posljednje tri godine višestruko se povećao broj kolegija

na kojima voditelji kontinuirano provode redovite ankete nakon održane nastave i ispita, a u svrhu dobivanja povratnih informacija kojima je cilj evaluacija izvedbe, praćenje i revizija studijskog programa. Jedan od primjera takve dobre prakse jest kolegij druge godine integriranoga pred-diplomskoga i diplomskog studija Dentalna medicina – Okluzija voditeljice prof. dr. sc. Ive Alajbeg.

ACTA STOMATOLOGICA CROATICA

International Journal of Oral Sciences and Dental Medicine

PMC

PubMed

SCOPUS

Crossref

2020

Acta stomatol Croat. 2020; 54(4): 337-452.

54 YEARS

IMPRESSUM

UREDNICI

Prof. dr. sc. Zrinka Tarle
Prof. dr. sc. Hrvoje Brkić

UREDNIŠTVO

Prof. dr. sc. Denis Vojvodić
Prof. dr. sc. Ivan Alajbeg
Prof. dr. sc. Silvana Jukić Krmek
Izv. prof. dr. sc. Marin Vodanović
Izv. prof. dr. sc. Nikša Dulčić
Izv. prof. dr. sc. Marko Jakovac

TEHNIČKI UREDNIK

Dr. sc. Krešimir Bašić

SURADNICI

Prof. dr. sc. Iva Alajbeg
Doc. dr. sc. Ivona Bago
Anamarija Barbarić, studentica

FOTOGRAFIJE

Darije Petolas
Mirjana Draženović

LEKTURA

Ksenija Trajbar, prof.

ISSN: 1848-7378

IZDAVAČ

Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Gundulićeva 5
10 000 Zagreb
Tel. 01 4802 111
Fax. 01 4802 159
www.sfzg.hr

Ukoliko želite primati obavijesti o izlasku Glasila Stomatološkog fakulteta, pošaljite nam svoje ime i prezime na e-adresu: glasilo@sfzg.hr

Svim čitateljima Glasila Stomatološkoga fakulteta želimo blagoslovljen Božić i uspješnu novu 2021. godinu!

Uredništvo

R. br.	Naziv	Voditelji	Datum	Mjesto	Bodovi
1.	Terapija periimplantnih bolesti	Domagoj Vražić	26.02.2021.	SFZG	10
2.	Od reparacije do regeneracije – što je novo u endodonciji?	Hrvoje Jurić	27.02.2021.	SFZG	10
3.	3,2,1 Kreni! Brušenje u fiksoprotetskoj terapiji - multidisciplinarni pristup	Amir Čatić	5. / 6.03.2021.	SFZG	10
4.	Zatvaranje prostora – vječiti izazov u ortodonciji	Senka Meštrović	12. 03.2021.	SFZG	7
5.	Inicijalna-nekirurška parodontna terapija	Darije Plančak	12./13. 03. 2021.	SFZG	10
6.	3,2,1 Kreni! Digitalna tehnologija u stomatološkoj praksi	Amir Čatić	19.03.2021.	SFZG	0
7.	3,2,1 Kreni! Otisci i međučeljusni registrati u fiksnoj protetici.	Amir Čatić	20.03.2021.	SFZG	10
8.	Simpozij „Nesvakidašnji izazovi u ordinaciji	Danica Vidović Juras	02.04.2021.	SFZG	8
9.	Biomehanika u digitalnoj ortodonciji	Senka Meštrović	16. 04.2021.	SFZG	7
10.	Jednopsjetno endodontsko liječenje zuba i estetsko-funkcionalna restauracija krune	Ivica Anić	17.04.2021.	SFZG	10
11.	Hitna stanja u ordinaciji doktora dentalne medicine u sedam koraka	Darko Macan, Vesna Degoricija	23./24. 04.2021.	KBCSM	10
12.	Udlage i bruksizam	Davor Illeš	24.04.2021.	SFZG	10
13.	Mali pacijenti veliki izazov	Dubravka Negovetić Vranić	08.05.2021.	SFZG	10
14.	Planiranje fiksoprotetske terapije i dijagnostički pristup u estetskoj zoni	Andreja Carek	15.05.2021.	SFZG	10
15.	7. međunarodni kongres Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu	Zrinka Tarle	21./22.05. 2021.	Rovinj	12
16.	Obiteljska stomatologija – radni tečaj za polivalentne praktičare	Jelena Dumančić	11.06.2021.	SFZG	10
17.	Društvene mreže u dentalnoj medicini	Joško Viskiće	12.06.2021.	SFZG	0
18.	Kako uspješno provesti izbjeljivanje na vitalnim i avitalnim zubima	Božidar Pavelić	18.06.2021.	SFZG	10
19.	Model Management 1	Nikša Dulčić	19.06.2021.	SFZG	10
20.	Napredne tehnike brušenja u fiksnoj protetici	Marko Jakovac	03.07.2021.	SFZG	10
21.	Labirinti farmakologije – osnovni tečaj	Ivana Šutej, Kristina Peroš	11.09.2021.	SFZG	7
22.	5. kongres „Sinergija znanosti i kliničkog rada“	Goranka Prpić Mehičić, Ivana Miletić	22./23.10.2021.	SFZG	12
23.	Novosti u dječjoj stomatologiji- od znanosti do klinike	Domagoj Glavina, Martina Majstorović	23.10.2021.	SFZG	10
24.	Kako spriječiti prigovore i tužbe pacijenata u dentalnoj medicini?	Hrvoje Brkić	6.11.2021.	Hotel Dubrovnik	8

Na tečajeve se možete prijaviti od 15. siječnja 2021. godine.
Više informacija o tečajevima možete pronaći na internetskoj stranici
www.sfzg.unizg.hr/trajna_izobrazba

Kontakt (za polaznike tečajeva i za sponzore):
Lada Prišilić, tel **01/4802-123**, fax **01/4830-804**
E-mail: tecajevi@sfzg.hr

Nova mrežna stranica poslijediplomskoga doktorskog studija Dentalna medicina

Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu jedina je visokoškolska ustanova u RH koja pruža mogućnost najvišeg stupnja obrazovanja i stjecanja titule doktora znanosti u području dentalne medicine. Poslijediplomski doktorski studij Dentalna medicina odvija se na Fakultetu nakon dobijanja dopusnice AZVO -a od akademske godine 2007./2008. na hrvatskom i engleskom jeziku i upisuje godišnje od 20 do 35 studenata iz Hrvatske i inozemstva. Program studija se mijenjao nekoliko puta, a zadnje promjene usmjerile su fokus na znanstveno-istraživački rad prikazan kroz publikacije u uglednim znanstvenim časopisima i prezentacije rezultata tog rada na znanstvenim i stručnim skupovima temeljem kojih student stječe uvjet za obranu disertacije.

Kvaliteta studija se provjerava periodičkim vanjskim prosudbama i unutarnjom kontrolom kroz provedbu anonimne online ankete koje ispunjavaju studenti na kraju svake godine. Rezultati ankete su ukazali na potrebu osvježavanja postojeće mrežne stranice zbog bolje dostupnosti informacija potrebnih za upis i studiranje na doktorskome studiju i lakši pristup svim potrebnim obrascima i dokumentima. Stoga se na početku ove akademske godine pristupilo izradi nove mrežne stranice doktorskog studija. Stranici se pristupa putem poveznice <https://sites.google.com/a/sfzg.hr/doktorski-studij-dentalna-medicina/home> koja se nalazi unutar postojeće mrežne stranice Fakulteta - Doktorski studij. Na stranici se mogu pronaći opće informacije o studiju, aktivne inačice studijskih programa, informacije potrebne za upis, opis tjeka

O studiju

Doktorski studij **Dentalna medicina** na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu provodi se od akademske godine 2007./2008. kada je, nakon provedene međunarodne recenzije, sukladno kriterijima Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje i naputcima Rektorskoga zbora od Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta, dobivena dopusnica za održavanje poslijediplomskoga doktorskog studija Dentalna medicina.

Cilj je doktorskog studija je pružiti polazišna znanja i vještine vezane uz razumijevanje znanstvenog pristupa, prepoznavanje otvorenih znanstvenih pitanja, planiranje i provođenje znanstvenog istraživanja, kritičku analizu vlastitih i tuđih znanstvenih zaključaka, pisanje i objavljivanje rezultata znanstvenog rada te sintezu postojećih rezultata istraživanja u nove spoznaje koje bi trebale doprinijeti napretku struke i društva u cjelini. Krajnji cilj je transfer znanja u svekolika područja društvene djelatnosti u koje dentalna medicina kao struka ima upliva, kao što je javno zdravlje, klinička djelatnost, industrija dentalnih materijala itd.

Sadržaji doktorskog studija su najčešće konceptijski vezani uz pojedine znanstvene projekte i ostvaruju se uz stalnu mentorsku potporu istaknutih stručnjaka i priznatih znanstvenika iz područja dentalne i opće medicine, a oslanjaju se na **Strateški program znanstvenih istraživanja od 2015. do 2020.** Stomatološkog fakulteta. Studentima se pružaju znanja iz temeljnih znanstvenih vještina kroz metodološke predmete čiji cilj je razvijanje generičkih vještina studenata, da bi se u drugom djelu studija pozornost usmjerila na specifična područja kroz pohađanje granskih predmeta. Od ak. god. 2016./2017. najveća pozornost se pridaje znanstveno-istraživačkom radu pri čemu je

studija i dio koji se odnosi na mentorski rad. Opisana je i procedura prijave teme, preduvjeti i način predaje te obrana disertacije. Na podstranici Odbor mogu se pronaći informacije o načinu rada Odbora za poslijediplomske studije – doktorski studij. Također, na mrežnim stranicama se mogu pronaći obavijesti važne studentima doktorskog studija, najave radionica, stipendije namijenjene studentima poslijediplomskoga studija i ostalo. Jedna od namjera mrežne stranice je da se njoj prikaže znanstvena oprema dostupna na Fakultetu kako bi se omogućilo njeno svrsishodno korištenje ne samo od strane studenata doktorskog studija već i ostalih djelatnika Fakulteta i Sveučilišta. Pozivamo sve zainteresirane da se “prošeću” novim stranicama doktorskog studija. Nadamo se da će pronaći korisne informacije ne samo vezane uz doktorski studij, već i za znanstvenu aktivnost na našem Fakultetu.

VIRTUALNA SMOTRA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Virtualna smotra Sveučilišta u Zagrebu održana je od 19. do 21. do studenoga na podstranici Smotr@ koja se nalazi u sklopu postojeće mrežne stranice Manifestacije. Ta manifestacija se već tradicionalno održava svake godine u studenome kako bi maturanti i svi zainteresirani dobili sve informacije o uvjetima upisa i studiranja, a ove je godine organizirana u digitalnom obliku.

Sveučilište u Zagrebu je i ove godine organiziralo smotru kako bi se učenici završnih razreda srednjih škola, studenti i svi zainteresirani informirali o studijskim programima i upisnim uvjetima, o studentskom

životu te o mnogobrojnim drugim pojedinostima koje su mladim ljudima važne pri odluci o upisu na fakultet. Ovogodišnji je moto smotre Klikni s faksom! Istaknimo da su jesenas predstavljene 34 sastavnice Sveučilišta u Zagrebu – 31 fakultet i tri umjetničke akademije. Smotra je prezentirana u hibridnom obliku, u kombinaciji objava digitalnih sadržaja na digitalnim štandovima fakulteta i akademija (promotivni videozapisi, letci, brošure i drugi materijal u PDF ili drugim formatima koji omogućuju preuzimanje i pregled prilagođen mobilnim uređajima) i predstavljanja sastavnica Sveučilišta u Zagrebu i njihovih studijskih programa po područjima.

Ideja je ovogodišnje smotre učiniti sve informacije vezane za upise i studiranje na Sveučilištu u Zagrebu stalno dostupnima kako bi svi zainteresirani u svakom trenutku mogli pristupiti digitalnim sadržajima o studiranju i upisima na Sveučilištu u Zagrebu. Budućim studentima online su se obratili ministar znanosti i obrazovanja prof. dr. sc. Radovan Fuchs i rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Damir Boras. Virtualno otvorenje te manifestacije uveličao je glazbeni program studenata Muzičke akademije. Smotra Sveučilišta u Zagrebu ove godine obilježava 25. obljetnicu, a prvi se put održava u virtualnom prostoru.

Preuzeto: www.unizg.hr

Uspostavni projekt Hrvatske zaklade za znanost: Kliničko i eksperimentalno istraživanje primjene lasera u endodontskom liječenju

Od siječnja 2020. godine na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu provodi se petogodišnji uspostavni znanstveni projekt Hrvatske zaklade

za znanost Kliničko i eksperimentalno istraživanje laserski aktiviranog fotoakustičnog strujanja i fotoaktivirane dezinfekcije u endodontskom liječenju pod vodstvom doc. dr. sc. Ivone Bago.

Projekt se bavi ispitivanjem novih protokola dezinfekcije korijenskih kanala na temelju laserske tehnologije i njihovih doprinosa konvencionalnim endodontskim postupcima. Istraživanja će biti usmjerena prema nedavno razvijenoj

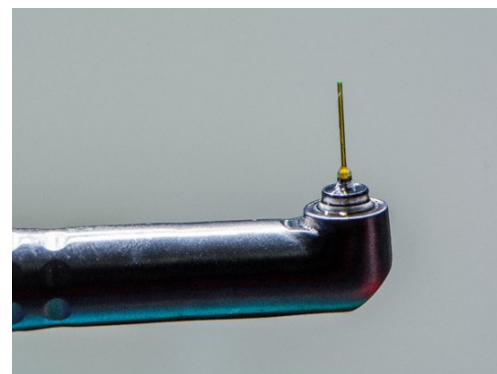
tehničici SWEEPS (engl. *Shock Wave Enhanced Emission Photoacoustic Streaming* – emisija fotoakustičnog strujanja pojačana udarnim valovima), tehničici aktivnoga ispiranja kanala koja se temelji na *Adaptive Structured Pulse* tehnologiji Er:YAG lasera. U sklopu projekta definirat će se moguća primjena SWEEPS tehnologije u svim aspektima čišćenja korijenskih kanala te će se

ispitati je li sigurna za primjenu i kako utječe na kemijska i strukturna svojstva intrakanalnog dentina. Projekt se također bavi ispitivanjem fotoaktivirane dezinfekcije u postupcima revizije endodontskih punjenja zuba s perzistirajućim periapikalnim procesom. Važnost projekta je u interdisciplinarnosti i činjenici da obuhvaća in vitro, ex vivo i klinička randomizirana istraživanja čime se osigurava dobivanje relevantnih rezultata koji će biti značajni i u kliničkoj praksi.

Na projektu radi mladi istraživački tim pod vodstvom doc. dr. sc. Ivone Bago. Voditeljica se u svojem desetogodišnjem istraživačkom radu bavi problemom dezinfekcije i primjenom lasera u endodontskom liječenju za što se i posebno educirala na poslijediplomskom studiju iz primjene lasera u dentalnoj medicini (European Master Degree in Oral Laser Application) na Sveučilištu u Nici. Članovi istraživačkoga tima projekta su zaposlenici i doktorandi sa Stomatološkog fakulteta u Zagrebu: doc. dr. sc. Ivana Savić Pavičin, dr. sc. Ivan Salarić,

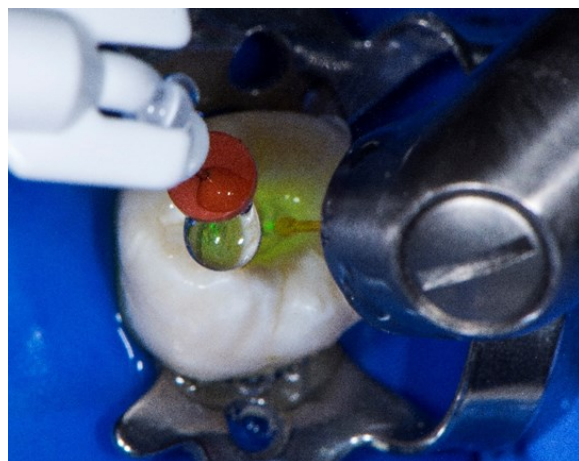
Adriana Katunarić, dr. med. dent., Boris Pažin dr. med. dent., Anja Sesar dr. med. dent, te Fakulteta dentalne medicine u Rijeci: dr. sc. Jelena Vidas, dr. sc. Ivana Vidović Zdrilić, i dr. sc. Damir Šnjarić. Na

projektu je zaposlena i doktorandica Gabrijela Kapetanović Petričević, dr. med. dent. U radu projekta sudjeluju i drugi stručnjaci: prof. dr. sc. Ivica Anić, doc. dr. sc. Lovorka Batelja

Vuletić s Medicinskog fakulteta u Zagrebu, doc. dr. sc. Marko Katić s Fakulteta strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, prof. dr. sc. Ana Budimir iz Zavoda za kliničku i molekularnu mikrobiologiju KBC-a Zagreb, prof. dr. sc. Sandra Flinčec Grgac s Tekstilno-tehnološkog fakulteta, prof. dr. sc. Tomislav Lauc, prof. dr. sc. Dragana Gabrić i dr. Gianluca Plotino.

Najveće ulaganje u sklopu projekta jest nabava laserske tehnologije – to su laseri Er:YAG i Nd:YAG (LightWalker AT) te diodni laser s dvjema valnim duljinama (HF laser) – koja će se koristiti i u budućim istraživanjima, ali i u izobrazbi doktora dentalne medicine u sklopu planiranih tečajeva i poslijediplomskih studija. Ovim projektom osigurani su svi uvjeti za rad mladena istraživačkoga tima koji će se u idućim godinama baviti istraživanjem najnovijih laserskih tehnologija u dentalnoj medicini te svojim rezultatima raditi na prepoznatljivosti i konkurentnosti u međunarodnoj znanstvenoj zajednici.

REKTOROVE NAGRADE 2020.

Ovogodišnja dodjela Rektorovih nagrada kasnila je zbog pandemije koronavirusom. Kao što je poznato, rektor Sveučilišta u Zagrebu svake godine uspješnim studentima dodjeljuje nekoliko vrsta posebnih nagrada za rad i njihove aktivnosti. Ove godine dodijeljene su 174 nagrade razvrstane u tri kategorije: za društveno koristan rad dodijeljeno je 25 nagrada, 5 nagrada za natjecateljske uspjehe i 144 za individualni i timski rad.

Ispitivanje utjecaja navika bolesnika, pratećih bolesti i stanja, alergijskih reakcija i psihičkog stresa na pojavu upale usnica (heilitisa)

Uvod: Na osnovu prethodnih istraživanja utvrđeno je da bolesnici s upalnim bolestima usnica (heilitis) često imaju prateće bolesti i stanja, alergijske reakcije i psihički stres. Cilj ovog istraživanja bio je utvrditi utjecaj ovih pratećih bolesti i stanja na pojavu upale usnica (heilitisa).

Rezultati: Utvrđeno je da bolesnici s upalnim bolestima usnica (heilitis) često imaju prateće bolesti i stanja, alergijske reakcije i psihički stres. Utjecaj ovih pratećih bolesti i stanja na pojavu upale usnica (heilitisa) je statistički značajan.

Zaključak: Utjecaj pratećih bolesti i stanja, alergijskih reakcija i psihičkog stresa na pojavu upale usnica (heilitisa) je statistički značajan. Ovo istraživanje može pomoći u boljoj dijagnostici i liječenju ovih bolesti.

Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu
 Zdravko Magrec, zmagrec@gmail.com

Uloga opiorfina kod eksperimentalne orofacijalne boli

Klara Naka, Ivan Onočević

Uvod: Opiorfini su važni neurotransmiteri koji sudjeluju u regulaciji boli. Cilj ovog istraživanja bio je istražiti ulogu opiorfina kod eksperimentalne orofacijalne boli.

Zaključak: Opiorfini imaju značajnu ulogu u regulaciji boli kod eksperimentalne orofacijalne boli. Ovo istraživanje može pomoći u razvoju novih terapija za liječenje boli.

Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu
 Zdravko Magrec, zmagrec@gmail.com

UTJECAJ DEBRILNE SLUZNICE LEŽIŠTA DONJE POKROVNE PROTEZE I SILE OPTERECENJA NA NAPREZANJA MINI IMPLANTATA I OKOLNE KOSTI

Roko Hljeda

Uvod: Debrilna sluznica ležišta donje pokrovne proteze može imati značajan utjecaj na naprezanja mini implantata i okolne kosti. Cilj ovog istraživanja bio je istražiti ovaj utjecaj.

Zaključak: Debrilna sluznica ležišta donje pokrovne proteze ima značajan utjecaj na naprezanja mini implantata i okolne kosti. Ovo istraživanje može pomoći u boljoj konstrukciji proteza.

Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu
 zmagrec@gmail.com

REKTOROVE NAGRADE 2020.

Dobitnici Rektorovih nagrada za 2020. godinu sa Stomatološkog fakulteta su sljedeći studenti:

Nagrada za individualni znanstveni i umjetnički rad (jedan ili dva autora)

Tadeja Blagec

Ispitivanje utjecaja navika bolesnika, pratećih bolesti i stanja, alergijskih reakcija i psihičkoga stresa na pojavu upale usnica (heilitisa)

(mentorica: prof. dr. sc. Liborija Lugović Mihić)

Klara Naka, Ivan Orabović

Uloga opiorfina kod eksperimentalne orofacijalne boli

(mentorica: prof. dr. sc. Iva Alajbeg)

Roko Bjelica

Utjecaj debljine sluznice, ležišta donje pokrovne proteze i sile opterećenja na naprezanja mini implantata i okolne kosti

(mentorica: prof. dr. sc. Irina Filipović Zore)

Nagrada za društveno koristan rad u akademskoj i široj zajednici

Marta Adam, Anamarija Barbarić, Ana Crnadak, Petra Gajski, Petra Matijević

Geronto projekt 2019./2020.

Dalibor Pavić, Nika Supina, Luka Šimunović, Tina Tomić, Andrea Vrankić

Organizacija 8. virtualnoga svjetskog kongresa studenata dentalne medicine

Vježbe za muskuloskeletno zdravlje / Exercises for the musculoskeletal health

Irena Bagarić, Ivančica Vadjon

Profesionalne bolesti jedan su od najrizičnijih čimbenika koji narušava zdravlje. Svjesni činjenice o važnosti zdravlja, jedino se redovitim, cjeloživotnim, svakodnevnim tjelesnim vježbanjem, uz pravilnu prehranu, dovoljno sna te optimističan pogled na život, može utjecati na očuvanje zdravlja i njegovo poboljšanje. U dvojezičnom sveučilišnom priručniku Vježbe za muskuloskeletno zdravlje, autorica Irene Bagarić, mag. cin. i Ivančice Vadjon, mag. cin., u izdanju Medicinske naklade, mogu se pronaći jednostavne, ali vrlo učinkovite vježbe koje se, uz malo samodiscipline, mogu provoditi samostalno u vlastitu domu ili tijekom stanke na poslu. Sveučilišni priručnik namijenjen je studentima i nastavnicima, ali i svima koji su svjesni važnosti redovite tjelovježbe u svrhu poboljšanja i poticanja muskuloskeletnog zdravlja. Knjiga je praktični priručnik koji sadržava detaljne opise tjelesnih vježbi namijenjenih radnim ljudima koje mogu obavljati prije posla, tijekom stanke u tvrtki ili poslije posla. Grupirane su

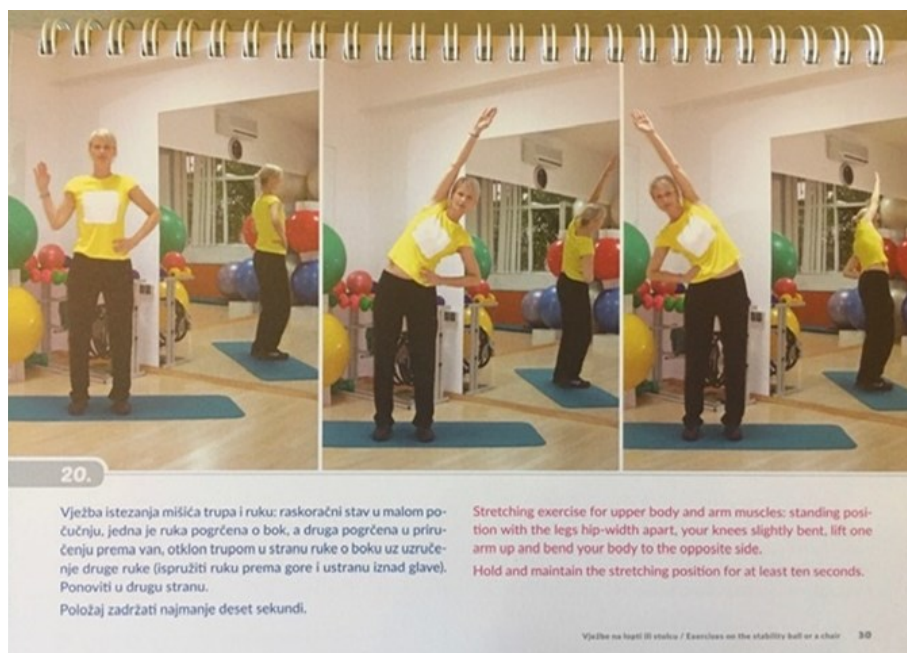
prema tipovima. Jednostavnost opisa vježbi čini ih prikladnima za bio koje doba dana u kojemu je osoba usredotočena na radne zadatke. Osobita vrijednost ovoga sveučilišnog priručnika su izvorne fotografije koje zorno prikazuju provedbu svake pojedine vježbe. Druga važna značajka su napomene o najčešćim pogreškama u njihovu izvođenju. Priručnik je

napisan prema suvremenim stručnim i znanstvenim spoznajama ugrađenima u znanja koja kineziolozi stječu na studiju. Odabrane vježbe temeljene su na stručnim spoznajama, osnovnim metodičkim načelima od lakšega prema težemu, od jednostavnijih pokreta prema složenijima, bez primjene ili s primjenom pristupačnih rekvizita, dakle, s loptom, stolcem i gumom. Na Sveučilištu u Zagrebu nema sličnoga priručnika koji bi služio za prevenciju profesionalnih bolesti u pojedinoj struci. Zato sveučilišni priručnik Vježbe za muskuloskeletno zdravlje / Exercises for the musculoskeletal health ima još veće značenje.

Profesionalne bolesti jedan su od najrizičnijih čimbenika koji narušavaju zdravlje, stoga je važna redovita tjelovježba. U ovom ćete priručniku pronaći jednostavne, ali vrlo učinkovite vježbe, koje se, uz malo samodiscipline, mogu provoditi samostalno u vlastitom domu ili tijekom stanke na poslu. Ovaj je sveučilišni priručnik namijenjen studentima, nastavnicima i svima koji su svjesni važnosti redovite tjelovježbe u svrhu poboljšanja i unaprjeđenja muskuloskeletnog zdravlja.

Professional diseases are among the most prevalent disorders that impair health; therefore, it is important to exercise regularly. This handbook provides a range of simple, but highly effective exercises that may be performed daily at home or during the break at work. This exercise handbook is intended for students, teachers, and everyone aware of the importance of regular physical activity for maintenance and improvement of musculoskeletal health.

20.

Vježba istezanja mišića trupa i ruku: raskoračni stav u malom počučnju, jedna je ruka pogrčena o bok, a druga pogrčena u priručniku prema van, otklon trupom u stranu ruke o boku uz uzručenje druge ruke (ispružiti ruku prema gore i ustranu iznad glave). Ponoviti u drugu stranu. Položaj zadržati najmanje deset sekundi.

Stretching exercise for upper body and arm muscles: standing position with the legs hip-width apart, your knees slightly bent, lift one arm up and bend your body to the opposite side. Hold and maintain the stretching position for at least ten seconds.

Vježbe na ležali ili stolcu / Exercises on the stability ball or a chair 30

4. kongres s međunarodnim sudjelovanjem Sinergija znanosti i kliničkog rada

Ove godine je Zavod za endodonciju i restaurativnu stomatologiju Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u suradnji s Hrvatskim društvom za minimalno intervencijsku dentalnu medicinu Hrvatskoga liječničkog zbora, organizirao kongres s međunarodnim sudjelovanjem pod nazivom Sinergija znanosti i kliničkog rada u prostorima Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. S obzirom na pandemiju zbog virusa SARS-CoV-2, predavanja i posterske prezentacije održane su za dio sudionika uživo, poštujući pritom sve epidemiološke preporuke, a dijelu sudionika omogućeno je praćenje kongresa na daljinu. Prvi dan kongresa, 23. listopada, održana su predavanja iz područja minimalne intervencije, restaurativne dentalne medicine i endodoncije. Strani predavači na skupu bili su: prof. dr. sc. Elmar Reich sa Sveučilišta u Kölnu, Njemačka i dr. sc. Piotr Wujec iz

Poljske. Osim stranih sudjelovali su i domaći predavači: prof. dr. sc. Zrinka Tarle, prof. dr. sc. Silvana Jukić Krmek i prof. dr. sc. Ivana Miletić. Na kongresu su prikazane i posterske prezentacije znanstvenih istraživanja i kliničkih slučajeva doktora dentalne medicine i studenata Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Drugi dan, 24. listopada, održane su tri radionice na kojima su sudionici imali priliku steći teoretska znanja i praktične vještine. Teme su bile dijagnostika u endodonciji, instrumentacija korijenskih kanala različitim strojnim tehnikama te postendodontska opskrba zuba direktnim restauracijama te korištenje CAD-CAM tehnologije.

Istaknimo da se organizatori kongresa posebno zahvaljuju svima koji su pomogli u organizaciji skupa te sponzorima.

Kongres Stomatološkog društva, Hrvatskoga društva za oralnu medicinu i patologiju u suradnji sa Stomatološkim fakultetom u Zagrebu

7.HSD

Od petka 13. do nedjelje 15. studenoga održan je 7. međunarodni kongres Hrvatskoga stomatološkog društva/HLZ-a te 4. kongres Hrvatskoga društva za oralnu medicinu i patologiju HLZ-a. U skladu s novonastalom situacijom, kongres je u samo tjedan dana iz planiranoga standardnog skupa, zbog epidemioloških razloga, potpuno prebačen u online oblik te je tako i održan. Bio je to jedan iznimno zahtjevan projekt koji je, zbog kratkoće vremena i velikoga broja predavača, bilo potrebno realizirati kirurški precizno bez velikih mogućnosti za ponavljanje i popravke.

Suorganizatori ovoga kongresa pomogli su da se taj golemi projekt ostvari na visokoj razini, uzimajući u obzir stručne, znanstvene i tehničke aspekte 7. međunarodnog kongresa HSD/HLZ-a:

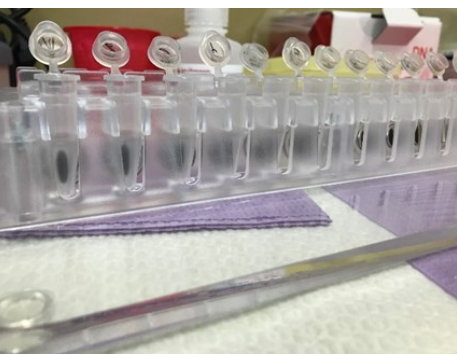
- Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
- Hrvatsko društvo za oralnu medicinu i patologiju HLZ-a,
- Hrvatsko društvo za minimalno intervencijsku dentalnu medicinu HLZ,
- Hrvatsko društvo za hospitalnu stomatologiju/stomatologiju posebne skrbi HLZ.

Ovom su prigodom održana i dva prateća skupa. Imali smo priliku sudjelovati na Simpoziju Hrvatskoga društva za hospitalnu stomatologiju/stomatologiju posebne skrbi HLZ-a i poludnevnoj tribini Žene u stomatologiji, pod okriljem Svjetske stomatološke federacije (FDI).

Na kraju, kada se ovaj kongres pretoči u suhoparne brojke, dobiva se bolji uvid u odličan posao koji je, zahvaljujući svima koji su bili uključeni u organizaciju, ostvaren na zavidnoj razini. Na kongresu je sudjelovalo 50 predavača iz cijeloga svijeta i snimljeno je gotovo 26 sati vrijednoga stručnog programa. Dodatna vrijednost ovakvog oblika edukacije jest da je sav snimljeni materijal dostupan svim sudionicima kongresa za ponovno gledanje i učenje sve do kraja 2020. godine.

Na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu prvi put izoliran DNK iz obriska sluznice usne šupljine

Na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu prvi je put izoliran DNK iz obriskava bukalne sluznice uzetih od dvanaest zdravih dobrovoljaca. Iako je riječ o postupku koji se u temeljnim biomedicinskim istraživanjima provodi rutinski, kod nas je taj postupak

im daje osnovu i poticaj da se znanstvenim istraživanjima nastave baviti i u budućnosti. Moguće primjene ovog postupka su velike zato što se metoda može univerzalno koristiti za sva znanstvena, forenzička i dijagnostička istraživanja.

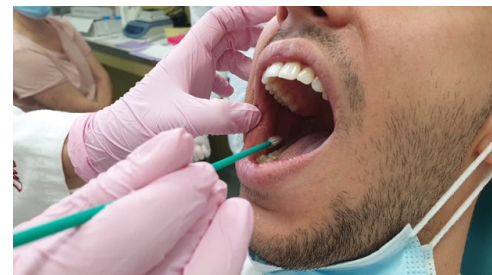

primijenjen prvi put, što je velika prekretnica u razvoju bazičnih znanosti na Stomatološkom fakultetu.

Istraživanje se provodi u sklopu istraživačkog projekta Hrvatske zaklade za znanost (HRZZ) IP-2019-04-6211 – Povezanost genskih polimorfizama s temporomandibularnim poremećajima voditeljice prof. dr. sc. Ive Alajbeg. U postupku je, uz voditeljicu prof. dr. sc. Ivu Alajbeg, sudjelovala poslijedoktorandica dr. sc. Ema Vrbanović, suradnica na projektu (donedavno doktorandica HRZZ-a preko Projekta razvoja karijera mladih istraživača – DOK-2018-01, te ujedno prva doktorica znanosti iz istoga natječajnog roka), a studenti 4. godine Stomatološkog fakulteta Ivan Orabović i Klara Naka (dobitnici Rektorove nagrade za akademsku godinu 2019./2020. za rad pod naslovom Uloga opiorfina kod eksperimentalne orofacijalne boli) prikupljali su uzorke. Postupak je proveden u suradnji s tvrtkom Biosistemi.

Na taj je način stvoren format koji u znanost i provedbu znanstvenih istraživanja aktivno uključuje studente zainteresirane za znanstvenu karijeru te

Izolacija DNK iz obriska bukalne sluznice pretpostavka je za daljnje korake u istraživanju kojemu je cilj istražiti eventualnu genetsku predispoziciju rizika za nastanak temporomandibularnih poremećaja, jednoga od najčešćih orofacijalnih bolnih stanja nejasna podrijetla. Naime, napredak u genetici doveo je do spoznaja da suptilne promjene DNK mogu djelomično objasniti varijacije u individualnom odgovoru na bol. Daljnji cilj istraživačkog projekta, u sklopu kojega je i postupak proveden u suradnji s Institutom Ruđer Bošković, jest istražiti polimorfizme gena vezanih uz iskustvo boli, upalu, oksidacijski stres, ženski spol itd. u osoba s temporomandibularnim poremećajima, usporediti ih s kontrolnom skupinom te ispitati povezanost genetskih biljega s određenim okolišnim čimbenicima.

Sjećanje: prof. dr. sc. Zvonko Poje (1934. – 2020.)

Pokojni prof. dr. sc. Zvonko Poje napustio nas je 13. listopada 2020. godine u 87. godini. Prije umirovljenja 2000. godine bio je, kao specijalist ortodontije, redoviti profesor u trajnom zvanju na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Rođen je 1934., u Podplanini u Sloveniji, a nakon završetka srednje zubotehničke škole u Zagrebu upisuje se na Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Diplomirao je 1964. godine na Stomatološkom fakultetu u Zagrebu na kojemu je i doktorirao 1976. s disertacijom pod naslovom Analiza reljefnih krivulja kao metoda evaluacije promjena dimenzija i oblika čeljusti kod ispitanika s klasom II/1 i klasom II/2, tretiranih mobilnim napravama. Radio je na Stomatološkom fakultetu (1964. – 2000.) te na Klinici za Stomatologiju KBC-a Zagreb kao specijalist ortodontije.

Pročelnik Kliničkoga zavoda za ortodontiju KBC-a Zagreb bio je od 1995. do 2000. godine. Područje njegova znanstvenog interesa bila je mobilna i fiksna ortodontija, rascjepi čeljusti i orofacijalna genetika. Nakon povratka iz Danske gdje provodi dva semestra na superspecijalizaciji iz fiksne ortodontije, na Stomatološkom fakultetu u Zagrebu osniva 1973. godine prvu ambulantu za fiksnu ortodontiju na području bivše države. Tijekom svojega aktivnoga rada bio je voditelj diplomskih, magistarskih i doktorskih radova te istraživač na projektima. Ukupno je objavio 84 znanstvena i stručna rada. Obnašao je dužnost mentora i bio je član ispitne komisije za specijalističke ispite iz ortodontije te dječje i preventivne stomatologije.

Od 1997. godine do smrti bio je redoviti član Akademije medicinskih znanosti Hrvatske. Svima koji su ga poznavali ostaju sjećanja na velikog stručnjaka i čovjeka iz naroda.

Neka mu je vječna slava!

Prva online obrana doktorata na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

Pandemija zbog virusa COVID19 potaknula je mnogobrojne promjene u našoj svakodnevici i primorala nas da se prilagodimo novim životnim i radnim uvjetima. Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu je, u skladu s preporučenim epidemiološkim mjerama, prilagodio nastavu na integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju te na poslijediplomskim studijima. Teorijska nastava u obliku predavanja i seminara održava se, umjesto kontaktne nastave uživo, na daljinu, online u realnom

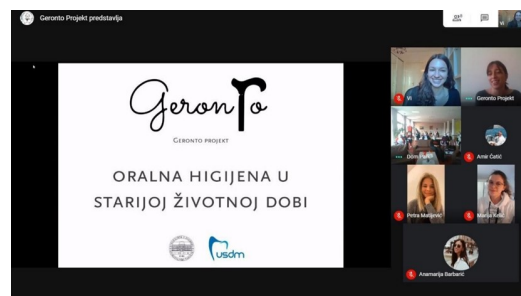
vremenu, a pretkliničke i kliničke vježbe i dalje se održavaju uživo, ali u malim skupinama od najviše četvero studenta. Pandemija je također promijenila način obrana završnih radova na integriranom i poslijediplomskim studijima, pa su se počele održavati i na daljinu. Tako je u petak, 16. listopada, na Stomatološkom fakultetu održana prva obrana doktorata online. Ne samo da je to bila prva takva obrana, nego i prva interkontinentalna online obrana doktorata. Studentica Jelena Cavrić, koja je bila u Bostonu u SAD-u, branila je na engleskome jeziku doktorat pod naslovom *A cross-sectional radiographic study of permanent teeth development in Botswana's children*. Sve se to događalo preko platforme CISCO Webex u 14 sati po srednjoeuropskome vremenu (5 sati ujutro prema istočnoameričkome

vremenu). U dvorani u Gundulićevoj 5 bili su predsjednik povjerenstva za obranu doktorata prof. dr. sc. Hrvoje Brkić, članovi povjerenstva izv. prof. dr. sc. Jelena Dumančić, prof. dr. sc. Dubravka Negovetić Vranić, prof. dr. sc. Hrvoje Jurić i prof. dr. sc. Davor Ježek s Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te mentor izv. prof. dr. sc. Marin Vodanović, a sumentor doc. dr. sc. Ivan Galić sa Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, obranu je pratio online. Unatoč velikoj fizičkoj udaljenosti i vremenskoj razlici studentica je dobro predstavila rezultate svojega doktorskog istraživanja i točno odgovorila na postavljena pitanja te je zaslužila ocjenu odličan za obranu svoje disertacije i tako ušla u povijest fakulteta kao prva osoba koja je obranila doktorat na daljinu. Čestitamo!

Geronto projekt – online predavanje o pravilnom održavanju oralne higijene

Geronto projekt studentski je projekt namijenjen osobama starije dobi. Svrha mu je educirati starije o pravilnom održavanju oralne higijene te kako pravilna oralna higijena može pridonijeti boljoj kvaliteti života. Dodatni zadatak projekta jest širenje svijesti o oralnom karcinomu koji vrlo često zahvaća upravo stariju populaciju. Sam projekt je edukativnog karaktera, ali i volonterskog. U skladu s novim životnim okolnostima i epidemiološkim mjerama, uobičajene aktivnosti u sklopu Geronto projekta, poput posjeta domovima za starije i nemoćne te klubovima umirovljenika, privremeno su obustavljene te je bilo potrebno osmisliti novi način kako provoditi edukaciju starijih osoba koje su trenutačno ugroženije nego ikada prije. Razmišljajući kako doskočiti tom problemu, u suradnji s mentorom projekta profesorom Amirom Čatićem, osmišljena su online predavanja. Prvo takvo predavanje na daljinu održano je u petak, 6. studenoga u Domu za starije i nemoćne osobe Park, Zagreb, putem platforme Google Meet. Događaju je bilo nazočno 60-ak štićenika, a samo predavanje bilo je vrlo interaktivno te su

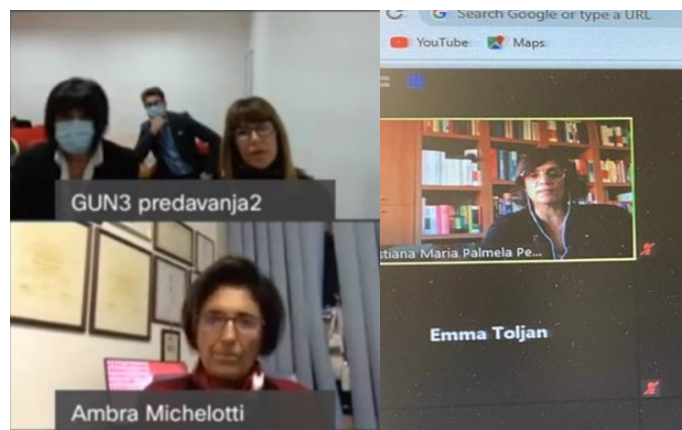
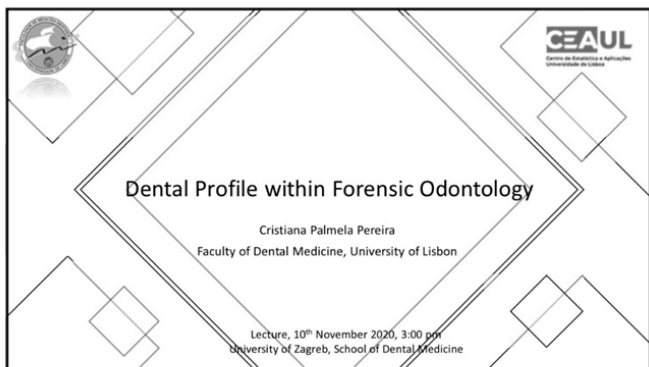
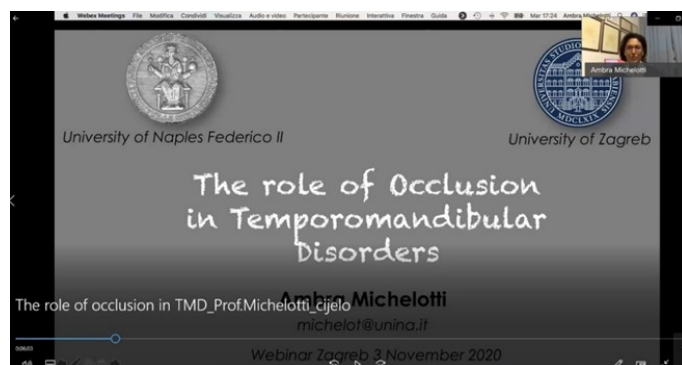
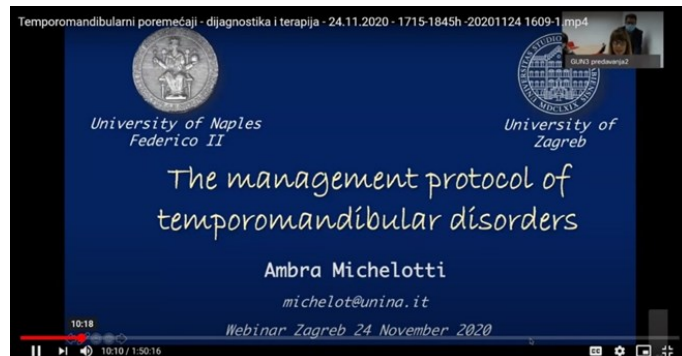
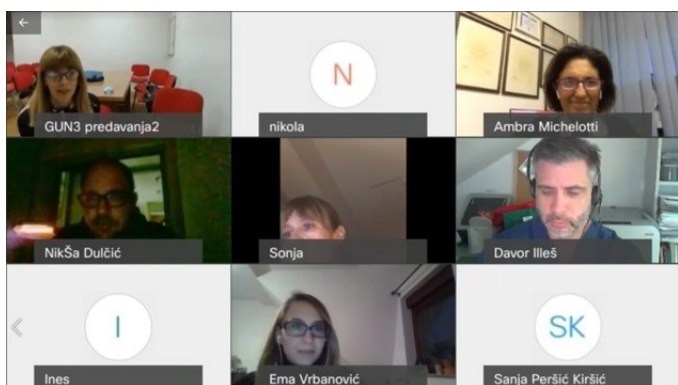
štićenicima postavljana pitanja na koja su točno i aktivno odgovarali. Dojmovi nakon predavanja bili su i više nego odlični, a organizacija je s tehničke strane bila uspješna te je upravo to predavanje u sklopu Geronto projekta potaknulo upravo doma na daljnju organizaciju takvih aktivnosti.

S obzirom na to da se takav oblik edukacije pokazao uspješnim, kako s jedne tako i s druge strane, trenutačno se planira nastaviti s online radom dok se epidemiološka situacija ne smiri, jer upravo u ovakvim teškim i izazovnim trenutcima uloga edukativnih i humanitarnih projekata dobiva još veću vrijednost.

Projekt Internacionalizacija visokog obrazovanja – studij dentalne medicine na engleskome jeziku – predavanja stranih nastavnika

U sklopu europskoga projekta Internacionalizacija visokog obrazovanja – studij dentalne medicine na engleskom jeziku, naši su nastavnici studentima omogućili internacionalizaciju u vlastitu domu. U nastavu predmeta *Temporomandibular disorders* na engleskome jeziku koji vodi prof. dr. sc. Iva Alajbeg uključeno je gostovanje profesorice Ambre Michelotti sa Sveučilišta u Napulju. Tako je 3. i 24. studenoga prof. Michelotti održala četiri sata nastave. Tematske cjeline bile su *The role of occlusion in temporomandibular disorders* i *The management protocol of temporomandibular disorders*. U siječnju 2021. održat će još nastavnih sati, a tema će biti prezentacija kliničkih slučajeva (*Presentation of clinical cases*). Dana 10. studenoga 2020. za predmet *Forensic dental medicine* koji vodi prof. dr. sc. Hrvoje Brkić, videopredavanje (zoom) *Dental profiling* održala je profesorica Cristiana Palmela Pereira sa Sveučilišta u Lisabonu.

To su naši nastavnici koji su oduvijek prednjačili u međunarodnom iskoraku i uvijek su se trudili obogatiti nastavu na našem fakultetu uključivanjem svojih međunarodnih prijatelja. Očekuje se još sličnih aktivnosti i kad je riječ o drugim predmetima, što će našim studentima u nastavi omogućiti stjecanje iskustava sa svjetskih sveučilišta.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Nastavnik Stomatološkog fakulteta organizirao međunarodni online skup sa preko 500 sudionika iz cijeloga svijeta

Uz višemjesečnu pripremu, a na inicijativu Međunarodne udruge forenzične stomatologije, organiziran je međunarodni simpozij iz područja forenzične stomatologije. Predsjednik Međunarodne udruge forenzične stomatologije (IOFOS) prof. dr. sc. Hrvoje Brkić skupio je na simpoziju preko 500 sudionika iz cijeloga svijeta.

Naslov ovoga skupa bio je "Forenzična stomatologije prije i za vrijeme pandemije COVID-19". Ovaj velebni događaj održan je 5. prosinca 2020. godine od 14.00 do 17.00 sati prema Centralnom europskom vremenu. Cijeli je simpozij praćen putem YouTube-a dok su predavači i moderatori bili povezani putem platforme Google Meet. Na samom početku svima se obratio predsjednik IOFOS-a - nastavnik Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Hrvoje Brkić uz prigodne riječi i pozdrave, a nakon toga prvo je predavanje održao prof. dr. sc. Ruediger Lessig sa Sveučilišta Halle u Njemačkoj.

Slijedila su predavanja prof. dr. sc. Vilme Pinchi sa Sveučilišta u Firenci, prof. dr. sc. John Berketa sa Sveučilišta Adelide u Australiji i prof. dr. sc. Achim Achaiya sa Sveučilišta u New Delhiju. Moderatorica prvog bloka bila je prof. dr. sc. Cristiana Palmela Pereira sa Sveučilišta u Lisabonu. Nakon kratke rasprave uslijedio je drugi dio simpozija koji su moderirali prof. dr. sc. Marin

FORENSIC ODONTOLOGY BEFORE AND DURING THE COVID-19 PANDEMIC

Date: December 5th, 2020, Saturday

Time: 2.00 - 5.00 p.m. (CET)

Platform: Google Meet (from USP)

Register in the E-symposium: www.iofos.eu

Vodanović sa Sveučilišta u Zagrebu i predsjednica Francuske udruge forenzične stomatologije Gwenola Drogou. U drugom dijelu simpozija predavanja su održali prof. dr. sc. Herman Bernitz sa Sveučilišta u Pretoriji, Scheila Manica sa Sveučilišta Dunde u Velikoj Britaniji i Thais Xavier sa Sveučilišta Sao Paulo u Brazilu.

Simpozij je završio promocijom udžbenika Forensic Odontology by IOFOS u nakladi "Naklade Slap" iz Hrvatske, a predstavili su ga Hrvoje Brkić kao urednik, Irena Dawidson kao recenzent i Krunoslav Matešić mlađi za Nakladu Slap.

Povezivanje kolega u svijetu, omogućavanje studentima prihvaćanje novih znanja i njihov ulazak u područje forenzičkih znanosti te zajedničko online druženje za vrijeme pandemije rezultiralo je ovacijama prisutnih, a cijeli ovaj događaj trajno je zapisan na YouTube pod naslovom: IOFOS symposium. Do dana objavljivanja ovog Glasila, simpozij je pregledalo preko 1200 gledatelja.

Čestitamo!

ALUMNI SFZG

Pismo s UPenna u Philadelphiji

Moje ime je Marjana Knežević i alumni sam Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Život me odveo u SAD i trenutno živim u Philadelphiji i radim na Stomatološkom fakultetu UPenn te u vlastitoj klinici. Uz ovo kratko pismo o radu i životu na fakultetu tijekom pandemije šaljem svim čitateljima

srdačne pozdrave i najljepše želje u povodu skorih božićnih blagdana.

Nismo mogli predvidjeti 2020. i pandemiju zbog virusa SARS-CoV-2 koja je dotaknula sve aspekte naših života – kako privatnih tako i poslovnih. Još uvijek se pokušavam prilagoditi trenutačnoj, krajnje nepredvidivoj situaciji, najbolje što možemo, koja nas iz dana u dan podsjeća na neke životne vrijednosti koje smo do jučer imali, a bili smo ih manje svjesni ili uzimali za „granted“. Mislim na slobodu kretanja, okupljanja, putovanja, druženja i tome slično. Čini se da

nas, bez obzira na teškoće koje je donijela, pandemija istodobno podsjeća i na važnost sadašnjeg trenutka koji i dalje možemo proživjeti na smislen i pozitivan način bez obzira na trenutačnu situaciju. Odvojiti vrijeme za sebe i aktivnosti koje nas opuštaju i čine sretnijima, pokazati brižnost, poštovanje, ljubav, ohrabriti i motivirati one koje volimo i one zbog kojih radimo, te otkloniti zubobolju i vratiti osmijehe onima kojima možemo pomoći svojim znanjem i vještinama – našim dragim pacijentima. Jednostavno postati boljim čovjekom.

Nastava se na Upennu održava prema novim normama i protokolima uvjetovanima trenutačnom situacijom s primarnim ciljem da se osiguraju sigurni radni uvjeti kako za studente, nastavnike i kliničko osoblje tako i za pacijente i sve ostale zaposlenike. Neki

od tih novih protokola uključuju obvezno nošenje maski za sve koje ulaze u zgradu, provjeru temperature na ulazu, ograničen broj osoba u svakoj prostoriji, od recepcije, čekaonice za pacijente, do kliničkih prostorija, liftova itd. Kliničko osoblje i studenti koji rade s pacijentima moraju imati kompletnu zaštitnu opremu, što uključuje respiratornu masku, a preko nje zaštitnu masku, naočale, vizire, duge zaštitne ogrtače, nazuvke za cipele, kape i rukavice. Dnevno se prate svi studenti i osoblje kad je riječ o trenutnim simptomima bez obzira jesu li se pojavili ili nisu, pa čak ako i ne dolaze taj dan na fakultet mora se predati izvještaj. Kliničke vježbe održavaju se uobičajeno kao i ranije s time da je produženo vrijeme rada na klinici sa 5 sati, kako je bilo prije pandemije, na 8 sati, kako bi se studentima omogućilo da obave kliničke vježbe koje moraju odraditi prije završetka fakulteta, a s obzirom na ograničen broj pacijenata koji se primaju u kliniku. Sva predavanja i seminari i dalje se održavaju online. Trudimo se na najbolji mogući način prilagoditi situaciji novim protokolima koji se i dalje prilagođavaju i nadopunjuju kako bi se održala sigurnost i kvaliteta nastave.

Penn Dental Medicine

